

СТАНОВИЩЕ

за трудовете на доц. д-р Тодор Румянов Полименов, единствен кандидат в конкурс за професор по професионално направление 2.3. Философия /Логика/, за нуждите на СУ „Св. Климент Охридски” /катедра „Логика, етика и естетика” към Философски факултет/, обявен в ДВ, бр. 44 от 29.05.2018 г.

1. Оценка на педагогическата подготовка и дейност на кандидата за исканата длъжност.

Доц. д-р Тодор Полименов има солиден преподавателски опит като хоноруван асистент, асистент, главен асистент и доцент по логика към катедра „Логика, етика и естетика” при Философски факултет на СУ „Св. Климент Охридски”. В професионалната му биография прави впечатление пребиваването му като гост-преподавател веднъж в катедра „Философия“ във Философско-историческия факултет на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ (през зимния семестър на 2008 г.) и два пъти по програма „Еразъм“ в Университета Париж 1 Пантеон-Сорбоната, Франция (декември 2010 г. и февруари 2013 г.). Към научния му профил, освен множеството (и качествени) публикации, могат да се добавят още четирите му изследователски престоая в чужбина (Норвегия, Германия и Австрия), работата му като организатор и съорганизатор на научни форуми и срещи, членството му (включително и на ръководни длъжности) в Сдружението на университетските преподаватели по философия в България (СУПФБ).

Като доцент на ОТД към СУ „Св. Климент Охридски” кандидатът има достатъчна професионална преподавателска практика и трудов стаж по специалността, както и необходимия хорариум аудиторна заетост за заемане на конкурсната длъжност и успешно справяне с нейните изисквания.

2. Описание на научните трудове за участие в конкурса

Представените по конкурса 4 труда включват:

- една монография – Т. Полименов. *Истина и смисъл. Категории на логическия анализ на езика*. София: Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, 2018, 383 с. ISBN 798-954-07-4497-1

- три статии (по-скоро това са *студии*) по научната специалност на конкурса в специализирани списания и тематични сборници (две от тях - в чуждестранни издания), с общ обем от 76 страници.

Всички представени трудове са в тематичното поле на философската логика. Заедно с това и от справката за цялостното творчество на доц. д-р Тодор Полименов се вижда задълбочен интерес и ангажираност с проблематиката на логиката и философията на езика, което се вижда и от разширената библиографска справка. Не е трудно да се констатира, че доц. д-р Полименов има свое отличимо място и на национално ниво, и в един международен кръг от изследователи на логиката. Монографията и студиите на доц. д-р Тодор Полименов не повтарят представените за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ и заемане на академичната длъжност „доцент“ произведения. В рамките на конкурса пък студиите са самостоятелни оригинални произведения и – от своя страна - не повтарят съдържанието на хабилитационния труд.

Монографията *„Истина и смисъл. Категории на логическия анализ на езика“* е в обем от 383 страници. Структурирана е в две части. Първата - *„История на логическия анализ на езика“* (стр. 19-96), проследява възникването и развитието на философската логика на фона на историческото развитие на логическата теория (с. 16). Втората – *„Категории на логическия анализ на езика“* (стр. 97-371), систематично въвежда и разисква категориите, като първата от тях е категорията *„речеви акт“*. Със следващата категория *„изречение“* се стига до семантичните въпроси, а с това и до централните понятия в монографията – *истина* и

смисъл. Ето защо и по-нататъшният анализ се осъществява „в контекста на въпросите за смисъла на изречението и за условието на неговата истинност” (с. 17). Последователното въвеждане на основните категории на логическата теория, анализът на конкретната практиката на говорене и мислене във всекидневието и науката, дебатът (и разборът) върху множество конкретни примери, се осъществява ориентирано към понятията за *истина*, свързано с отнесеността на изреченията към действителността, и за *смисъл*, свързано с тяхното разбиране (с. 371). Монографията постига своята цел, не само като „запознава читателя” с категориите на логическия анализ на езика, но и като ги въвежда като негов резултат и – заедно с това – ги демонстрира като инструменти на „по-нататъшен анализ на конкретни изказвания, били те от философията, науката или всекидневното говорене” (с. 17).

Заедно с монографията за конкурса са представени и три оригинални научни студии, които са посветени главно на Фреге и свързани с него проблеми на логиката. Първата от справката („Semantic and Pragmatic Aspects of Frege’s Approach to Fictional Discourse“) е посветена на реконструкцията на схващанията на Фреге за фикцията. Втората („Логическата нотация на Фреге“) защитава създадената от Фреге логическа нотация срещу опитите за нейната „модернизация”. Третата („Teile des Sinns und Teile der Bedeutung“) анализира дискусията между Фреге, от една страна, и логическия атомизъм на ранния Витгенщайн и на Ръсел, от друга, относно въпроса за частите на предметите и частите на фактите, като се представят аргументи в полза на позицията на Фреге.

3. Оценка на научните резултати и приноси на кандидата.

Приносите в публикациите на доц. д-р Тодор Полименов се изразяват в следното:

Първо, цялостният принос на монографията се изразява в направения и представен систематично анализ на езика на съвременната формална

логика. В монографията се въвеждат и се изясняват последователно понятия като: „речеви акт”, „изречение”, „твърдение“, „условие за истинност“, „генерализация“, „предикат“, „многместен предикат“, „сингуларен термин“, „собствено име“, „екстензия“, „интензия“, „пропозиция“, „понятие“, „клас“ и др., като това се прави в смисъла на една философия на формалната логика.

Второ, понятията за *истина* и *смисъл*, както и това за *разбиране*, не се предпоставят. Те биват изяснени в хода на изложението и със самото това стават критерии и ориентири за анализа.

Трето, оригинален е както общият ход на анализа и начина по който се въвеждат категориите, така и тяхната семантична интерпретация. Съществен приносен момент представлява експликацията на централната логическа категория – тази за *смисъла* на едно изречение.

Четвърто, приносни моменти има още в: а/ историческия обзор на логическия анализ на езика в схващанията на Аристотел, Пор Роял и Фреге, а също на Ръсел и Витгенщайн; б/ разграничаването между езика като действие и езика като система; в/ изясняването на отношението между понятията за смисъл и условие за истинност; г/ критиката на традиционните логически разграничения; д/ разглеждането на отношението между логически просто и логически съставено изречение; е/ категорията „елементарно изречение“ и др.

Пето, основните насоки в изследователските търсения на доц. д-р Тодор Полименов могат да се видят и в статиите (студиите) му, посветени на Фреге, където той – детайлно и прецизно, задълбочава анализа, без да пренебрегва дебата и полемиката. Приносните моменти на тези трудове той е изтъкнал лаконично, но прецизно, в приложената към документацията справка.

Представените трудове (и като количество, и като качество) удовлетворяват изискванията за обявената в конкурса академична

длъжност. Те имат актуално и адекватно присъствие в съвременния дискурс на философската логика, носят оригинални идеи, а кандидатът има собствен стил, в който доминират свободата, лекотата и разбираемостта на изказа, което принципно е трудно постижимо за тази специфична материя. Това обаче дава възможност да бъдат ползвани (както и по-ранните му трудове) от специалисти на различни нива – от обучаемите до националната и международна колегия. Последното се потвърждава и от справка-уверение за индексирани и цитирани публикации на автора. От нея се вижда, че трудовете на доц. д-р Тодор Полименов имат едно завидно количество цитирания от български и чужди изследователи

4. Критични оценки, забележки и препоръки.

Не успях да открия в справките и предоставената ми документация информация за научни ръководства от страна на доц. д-р Тодор Полименов на докторанти.

5. Заключение.

Въз основа на изтъкнатото в становището, приемам че представените материали съответстват напълно на конкурса за професор по професионално направление 2.3. Философия /Логика/. Убеден съм, че кандидатът доц. д-р Тодор Румянов Полименов притежава необходимата квалификация, научен капацитет, професионална компетентност и лични качества, поради което и ще гласувам „за” неговото избиране. Предлагам на уважаемите членове на Научното жури по конкурса и на ФС на Философски факултет да го избере за професор по професионално направление 2.3. Философия /Логика/ за нуждите на СУ „Св. Климент Охридски” /катедра „Логика, етика и естетика” към Философски факултет/.

01. 11. 2018 г.

Гр. Варна

доц. д-р

/Бойчо Й. Бойчев/